

Symbolum Nestorianum anni p. Ch. n. 612

edidit

D. Samuel Giamil

(Assyrio-Orientalis)

Symbolorum apud Syros-Orientales seu Chaldaeos Nestorianos omnium primum in usu fuit illud, quod Caspari *Quellen* I 115 s. s. primus edidit vertitque, graece conversum denuo typis excussit Hahn *Bibliothek der Symbole und Glaubensregeln* 2. 144 s. s. Illud apud Nestorianos antiquitus et perpetuo usui habitum esse antiquissima illorum ritualia palam ostendunt et ex fide atque consensu codicum manu scriptorum Nicaenum appellat J. S. Assemani *Bibl. Orient.* III 2. 246, quamquam homines inter occidentales doctrina celebres Caspari, Hort, Harnack, Kattenbusch alii post medium saeculum quartum illud sive ex Nicaeno symbolo, quod Eusebius, S. Athanasius, Theodoretus, Socrates exhibent, sive ex vetere quodam symbolo Antiocheno derivatum esse opinantur. Neque tamen posteriora tempora novas quasdam et prolixiores fidei formulas excogitare omiserunt. Quarum primam videtur magnus Mâr(j)-Abbâ catholicus (536-552 p. Ch. n.) conscripsisse alteri suae epistolae synodicae de orthodoxia, quae inscribitur ¹, inserendam. Duas deinde fidei professiones Išo'-jaß Arzunita catholicus (581-596) condidit, quarum primam, quae rogante Mauricio imperatore prodiit, arabice conversam Amr Tirhanensis refert ², altera anno 588 p. Ch. n. episcopis in synodum congregatis composita exstat syriaca in *codice Musei Borgiani K VI 4* pag. 465-460. Quarti denique prolixioris symboli Nestoriani originem Abraham illustrat, historiae Rabban Bar-'Ittâ coenobitae († 611 p. Ch. n.) septem

¹ Cf. opus 'Aβd-išō' Sobensis, cui titulus ܐܒܕܝܫܐ ܕܝܫܐ « *Ordnatio iudiciorum ecclesiasticorum* » I 1. (in apographo codicis monasterii B. Mariae V. apud Alqoš, quod penes me habeo, fol. 10 s. s.).

² Ed. Gismondi 45 s. (vers. lat. 26 s.).

« Circa admirabilem trinitatem	Patris et Filii et Spiritus Sancti,
« Unam substantiam gloriosam	Unam naturam, unam essentiam
« Et quomodo, cum natura una sit,	Tria subsistentia numerentur
« Et, cum subsistentia tria vocentur,	Non prior alterum sit altero,
« Pater nimirum Filio	Et Filius Spiritu Sancto,
« Sed, cum tria sint,	Aequalia sint essentia et natura,
« Et, cum unum sint, in tribus	Cognoscantur quoad gloriam et adorationem,
« Item, quomodo profiterentur	Orientalis orthodoxi
« Mysteria incarnationis	Christi in duabus naturis.
« Qua de re litteras dedit ad coenobium sancti Mâr(j) Abrahæ magni ¹ ,	
« Unde Mâr(j) Bâṣai magnus ² descendit Vna cum aliis sanctis.	
« Ad alios quoque scripsit	Viros doctrina et celebritate conspicuos
« Catholicus eos ciendo simulque	Ad hunc patrem nostrum ³ ,
« Qui, licet primo venire renuisset,	Ad aulam regiam Chosrois se contulit.
« Ibique iste magister noster	Una cum magno et inclito Mâr(j) Bâṣai
« Scripsit hanc professionem	Verae fidei,
« Quae etiam hodie nota est	In divinis codicibus ».

Sed haec cum rerum veritate non plane conveniunt. Licet enim ea, quae referuntur, vera sint quoad factorum substantiam, falsa tamen sunt quoad tempus, quo professionem illam compositam esse scriptor tradit. Nam ut apparet ex dicto *codice Musei Borgiani K VI 4* pag. 492 et 689, re vera simul cum epistola episcoporum et monachorum regi Persarum tradita est anno 23 Chosrois, nimirum 901 Graecorum, 612 p. Ch. n., quo tempore Saṣr-išō' et Gregorio catholicis vita defunctis regis iussu sedes patriarchalis antistite suo destituta erat et non nisi vicaria potestate Mâr(j)-Abbâ archidiaconus et Bâṣai magnus archimandrita ecclesiam orientalem regebant.

Quibus praedictis ipsum et epistolae et symboli textum prodimus ex fide *codicis Musei Borgiani K VI 4*, pag. 689 ss. 491-497 notatis variis lectionibus paucissimis, quas symboli verba in *codice Vaticano Arab. 83* exhibent propriae, quam orientalis ecclesia teneat, professionis fidei instar postea Romano pontifici transmissa (fol. 119^v°-125^r°).

¹ Iste saeculo Christi sexto conditor et praefectus celeberrimi coenobii in monte Izlâ siti fuit.

² Hic tertius post dictum Abraham coenobii in monte Izlâ siti praefectus exstitit. Qui munus suum optime gessit plurimumque contulit tam ad disciplinam monasticam, quam ad scientias in scholis ab ipso institutis promovendas. Cf. de utroque Thomae Margensis *Hist. monast.* I 7-11. 27-30, III 1-3.

³ Nimirum Rabban Bar-Ittâ, cuius Abraham historiam scripsit. Cf. Baumstark *Römische Quartalschrift*. 1901. 115-123.

Deinde scribimus gratiarum actionem et defensionem, quam regi patres episcopi Persiae obtulerunt una cum patribus et monachis, qui cum eis in urbem regiam anno Chosroïs regis filii Hormisdæ vicesimo tertio congregabantur, cum Gabriel Rostbidanus¹ regi persuasisset, ut nos ad disputationem cum haereticis suae opinionis fautoribus vocaret. Quam, cum a rege rogati essent, ut fidei suae veritatem rerum exemplo demonstrarent, fortiter et audacter absque timore protulerunt.

10 Gratiarum actio et defensio ad regem. — Nos quidem omni occasione et omni tempore et omnibus diebus et omnibus horis primum Deum nostrum optimum et misericordia ditissimum adorare et praedicare debemus, qui ut coronam omnium beneficiorum nobis collatorum saeculo nostro domi-
 15 num bonum virtutibus illustrem et beneficiis abundantem ut vos tribuit. Deinde vero etiam clarissimam vestram dominationem veneramur et (gratias) bonitati vestrae agimus, quae erga nos maior quam erga ceteros omnes admirabili regno vestro subditos exstitit. Licet enim instar solis, qui
 20 luce sua atque calore universum mundum laetificat, bonitas vestra super omnes homines abundanter pateat, attamen, quoniam suorum quisque magis conscius fit et ea, quae erga ipsum peraguntur, facilius perspicere potest, ideo etiam pro se ipse maiorem gratiam reddere debet. Quo magis nos fa-
 25 muli vestri et exigua praediti scientia, cum maiestati victoriarumstrarum admodum stupendarum tantum debeamus, ut abundantem erga nos bonitatem vestram videamus et ea gaudeamus et ea iuvenmur et eam praedicemus, compellimur. Si enim nos ipsi cum ceteris hominibus con-
 30 ferre velimus, qui ab Ada primo ad ultimum usque homi-

¹ Hunc potius Singara oriundum et *Airîr dastaβâd* propter eximiam regis amicitiam appellatum esse scripsit Bar-Eβrôjô in *Chronic. eccl.*

ואעשהם ואסא אסבא ואעשהם מדעלהם סא . וזה
 דבש ; דנתת מדעלהם סא . וזה מדעלהם אעשהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 5 וזה מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 10 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם

מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 15 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 20 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם

(pag. 492) ¹ מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם
 מדעלהם מדעלהם סא . וזה מדעלהם מדעלהם

¹ Hic incipit textus Cod. Vaticani.

nem fuerunt eruntque, nos omnibus feliciores esse videmus, quod digni habiti sumus, qui sub imperio admirabilis regni vestri vitam degeremus, quia misericors dominatio vestra non solum temporalia vitamque nostram corporalem
5 perpetuo omnibus bonis instruit, verum etiam ineffabili liberalitate vestra dignati estis animum, qua estis erga famulos vestros caritate, sedulo ad spiritualem vitam nostram advertere, quae est vera fides humano generi misericorditer tributa. Ad gratias igitur, uti decet, pro hoc admirando
10 novoque dono bonitati vestrae agendas nobis nova scientia opus est. Qua cum careamus, spe nostra in Deum, qui omnium Deus est, posita eum supplices deprecamur et omnipotentem eius dominationem submissi exoramus, ut regium thronum imperio vestro ad omnes terrarum fines porrecto
15 corroboret per omnia mundi saecula. Amen.

Quod vero regum praeclarissime, invicte Chosroës, rex regum, pacifica auctoritas vestra nos fidei nostrae veritatem coram vobis exponere iussit, adiuvante Deo vivo et omnia vivificante perutile mandatum vestrum venerati ag-
20 gredimur breviter et circumscriptis verbis fidei nostrae veritatem exponere, quam directo ex prophetarum et apostolorum et ipsius salvatoris nostri praeconio didicimus eandemque haec pars orientalis omnibus ceteris mundi partibus nobilior a beato apostolo Addaeo, uno ex discipulis domini
25 nostri Iesu Christi, accepit semperque tenuit et ad hunc usque diem nulla unquam mutatione facta servavit istaque est:

Credimus in unam naturam divinam, quae aeterna est, initio carens viva et omnia vivificans, potens et omnes
30 potestates creans, sapiens et omnes scientias tribuens, spiritus simplex, infinita, incomprehensibilis, non composita neque partibus constans, incorporea, invisibilis, immutabilis, nulli passioni obnoxia, immortalis, quae neque per se ipsa neque in alio neque cum alio pati aut mutari potest,

10
 15
 20

est autem tam quoad suam essentiam quam quoad omnia, quae ad ipsam spectant, perfecta neque ullam autionem aut diminutionem subire potest, quae sola essentia est et Deus super omnia, quae in tribus sanctis subsistentibus cognoscitur
5 et praedicatur, Patre et Filio et Spiritu Sancto, naturam essentialiter trinam subsistentibus et subsistentia unius naturae aeternae, inter quae nihil intercedit nisi proprietates, quibus singula inter se subsistentia distinguuntur, paternitas et filiatio et processio — quoad cetera autem quodcumque de
10 natura generaliter praedicatur, idem aequè etiam de unoquoque ex singulis subsistentibus singulariter praedicatur eique est absque diminutione, et quod Pater impatibilis et immutabilis est, etiam Filius et Spiritus cum ipso et ut ipse omnis passionis aut mutationis expertes praedicantur et,
15 sicut Pater infinitus esse neque ullis constare partibus creditur, ita et Filius et Spiritus infiniti et non compositi praedicantur, — tria subsistentia omnino perfecta in una deitate, una virtute insuperabili, una sapientia infallibili, una voluntate immutabili, una denique potestate infinita,
20 quae bonitate sua mundum creavit et nutu voluntatis suae eum gubernat. Quae cum pro mensura maximae suae sapientiae genus humanum ab initio rebus minimis ad scientiam deitatis suae exercuisset et mediis temporibus se per diversas species variasque figuras sanctis manifestavisset
25 et homines ad augendam eorum cognitionem multifariis legibus instruxisset et docuisset, novissimis temporibus incomprehensibili sapientiae eius placuit rationalibus admiranda laudabilis trinitatis suae mysteria revelare et nota facere nec non secundum suam praescientiam aeternamque
30 voluntatem naturam nostram extollere et in ea spargere verum semen resurrectionis mortuorum et novae atque incorruptibilis vitae, quae in aeternum immutabilis est. Itaque propter nos homines et propter nostram salutem Filius Dei, Deus Verbum, cum a genitore suo non discederet, in

mundum venit atque in mundo erat et mundus per ipsum factus est ¹, et cum naturae creatae gloriosam deitatis eius naturam videre non possent, ipse e natura filiorum Adae sublimiter sibi templum sanctum plasmavit, hominem
5 perfectum ex beata virgine Maria, qui absque copula viri secundum ordinem naturae perfectus est, et illum induit et sibi univit et in eo mundo revelatus est secundum verba ab angelo ad matrem salvatoris nostri dicta: « Spiritus enim Sanctus superveniet et virtus Altissimi obumbrabit
10 tibi; ideo ille, qui ex te nascetur, sanctus est et Filius Dei vocabitur »². Unde admirabilem coniunctionem et inseparabilem unionem, quae inde ab initio formationis suae assumptae humanae naturae cum assumente Deo Verbo fuerit, discimus et exinde unam tantum personam agnoscere Ie-
15 sum Christum Filium Dei, qui secundum naturam deitatis suae ex Patre ante saecula et sine initio genitus et novissime secundum naturam humanitatis suae ex virgine sancta filia David natus est, quemadmodum Deus antea beato David promiserat: « De fructu ventris tui ponam su-
20 per sedem tuam »³. Quam promissionem post rerum eventum beatus Paulus iam exposuit, cum Iudaeis de David loqueretur: « Huius ex semine Deus secundum promissionem eduxit salvatorem Iesum »⁴. Item ad Philippenses scripsit: « Hoc enim sentite in vobis, quod in Christo Iesu, qui,
25 cum sit forma Dei, formam servi accepit »⁵. Quem porro alium formam Dei appellavit nisi ipsum Christum secundum naturam deitatis suae? Atque quem vocat formam servi nisi eundem Christum secundum naturam humanitatis suae?

¹ Io. 1 § 10.

² Luc. 1 § 35 ex textu versionis simplicis (Pešitta).

³ Ps. 131 § 11.

⁴ Act. 13 § 23.

⁵ Phil. 2 § 5. Neque tamen verba cum versione simplici (Pešitta) plane conveniunt.

וְחֶבְרָה נֶחֱד . לִפְנֵי כֵּן אֵשֶׁת מִיָּה וְחֶבְרָה וְלֵוִי : אֵלָּא חֶבְרָה
 לִפְנֵי חֶבְרָה וְלֵוִי . סִפְּרָה לֹא מִפְּנֵי חֶבְרָה וְחֶבְרָה :
 אֵלָּא חֶבְרָה לִפְנֵי חֶבְרָה . סִפְּרָה אֵשֶׁת : וְנֶחֱד . אֵלָּא וְנֶחֱד :
 וְלֵוִי . (חֶבְרָה) ¹ לֹא מִפְּנֵי חֶבְרָה וְחֶבְרָה וְנֶחֱד .
 לֹא כֵּן חֶבְרָה : וְנֶחֱד : וְנֶחֱד וְנֶחֱד . סִפְּרָה וְלֵוִי :
 וְנֶחֱד נֶחֱד . וְלֵוִי כֵּן מִפְּנֵי חֶבְרָה חֶבְרָה וְנֶחֱד .
 סִפְּרָה אֵשֶׁת וְנֶחֱד . לִפְנֵי חֶבְרָה וְנֶחֱד . סִפְּרָה לֹא
 מִפְּנֵי חֶבְרָה : כֵּן חֶבְרָה וְלֵוִי מִפְּנֵי חֶבְרָה .
 וְלֵוִי וְנֶחֱד לִפְנֵי חֶבְרָה : אֵשֶׁת אֵשֶׁת אֵשֶׁת
 לֵוִי : לֹא חֶבְרָה . חֶבְרָה כֵּן לִפְנֵי חֶבְרָה וְנֶחֱד .
 וְנֶחֱד וְנֶחֱד . חֶבְרָה וְלֵוִי אֵשֶׁת מִפְּנֵי : לֹא מִפְּנֵי
 חֶבְרָה . אֵלָּא מִפְּנֵי חֶבְרָה . סִפְּרָה אֵשֶׁת מִפְּנֵי
 חֶבְרָה : לֹא מִפְּנֵי חֶבְרָה . אֵלָּא חֶבְרָה וְנֶחֱד . סִפְּרָה
 מִפְּנֵי חֶבְרָה . סִפְּרָה חֶבְרָה . כֵּן חֶבְרָה וְנֶחֱד .
 חֶבְרָה : חֶבְרָה וְלֵוִי . וְלֵוִי חֶבְרָה וְנֶחֱד . סִפְּרָה
 חֶבְרָה . אֵלָּא אֵשֶׁת חֶבְרָה . סִפְּרָה חֶבְרָה .
 חֶבְרָה וְנֶחֱד : מִפְּנֵי חֶבְרָה : חֶבְרָה חֶבְרָה
 מִפְּנֵי חֶבְרָה . אֵלָּא חֶבְרָה מִפְּנֵי חֶבְרָה : חֶבְרָה . סִפְּרָה
 לֹא חֶבְרָה מִפְּנֵי חֶבְרָה : לֹא חֶבְרָה חֶבְרָה
 חֶבְרָה חֶבְרָה . אֵלָּא חֶבְרָה מִפְּנֵי חֶבְרָה
 חֶבְרָה חֶבְרָה . אֵלָּא חֶבְרָה מִפְּנֵי חֶבְרָה : וְנֶחֱד חֶבְרָה :
 חֶבְרָה חֶבְרָה . אֵלָּא חֶבְרָה מִפְּנֵי חֶבְרָה : חֶבְרָה חֶבְרָה :

¹ Lacuna in ms. M. B. Cod. Vat. חֶבְרָה

² Cod. Vat. חֶבְרָה .

Illam enim accipientem nuncupat, hanc vero acceptam. Ergo proprietates naturarum minime possunt confundi. Neque enim assumens potest assumptum, neque assumptum esse assumens. Nam ut Deus Verbum in homine, quem induit,
5 reveletur et humana eius natura secundum propriae humanitatis ordinem creatis appareat, per inseparabilem unionem unus Filius Dei invenitur, quemadmodum didicimus et tenemus. Neque vero deitas in humanitatem converti neque humanitas in natura deitatis delitescere potest. Neque enim
10 ullo pacto essentia (divina) mutationi vel passioni subiaci potest, quia si deitas mutaretur, iam non unio sed deitatis corruptio fieret; item si humanitas mutaretur, iam non salvatio sed humanitatis destructio. Quapropter corde credimus et labiis praedicamus unum dominum Iesum Christum,
15 Filium Dei, cuius deitas non celatur neque humanitas auferitur, sed est Deus perfectus et homo perfectus. Deum perfectum dum Christum vocamus, non trinitatem sed unum ex subsistentibus trinitatis, scilicet Deum Verbum nuncupamus et, dum hominem perfectum Christum dicimus, non
20 omnes homines sed illud unum subsistens nuncupamus, quod singulariter ad unionem cum Deo Verbo pro nostra salute assumptum est. Quapropter dominus noster Iesus Christus ille, qui secundum deitatem suam ab aeterno ex Patre genitus est, novissimis temporibus propter nos secundum
25 humanitatem suam ex sancta virgine natus est, et, cum secundum deitatem suam absque necessitate et absque passione et absque mutatione permaneret, post nativitatem secundum humanitatem suam circumcisisus est et crevit secundum Lucae testimonium: « Iesus crescebat statura sua
30 et sapientia et gratia apud Deum et homines »¹, et legem servavit et ab Ioanne in Iordane baptizatus est et exinde novum testamentum annuntiare coepit. Cum secundum vir-

¹ Luc. 2 § 52.

tutem deitatis suae miracula operaretur, nimirum mundationem leprosorū, illuminationem caecorū, expulsionem daemoniorū, revocationem mortuorū ad vitam, secundum humanitatis suae naturam sitiuit, esuriit, manducavit, bibit,
5 fatigatus est, dormiuit atque post haec omnia semet ipse pro nobis tradidit et crucifixus et passus et mortuus est, cum deitas ipsius ex ipso non discederet neque tamen pateretur, et corpus eius sindone linteo involutum et in monumento positum est. Et post tres dies secundum virtutem
10 deitatis suae resurrexit, quemadmodum ipse antea Iudaeis dixerat: « Solvite templum hoc et post tres dies ego excitabo illud »¹. Quod evangelista exponit, cum dicit: « Ille autem dicebat de templo corporis sui »². Et postquam resurrexit, quadraginta diebus cum discipulis suis conversatus est, quo tempore eis manus suas et pedes ostendebat
15 et dicebat: « Palpate me et scitote spiritui carnem et ossa non esse, sicut mihi esse videtis »³, ut verbo et opere eos de resurrectione sua confirmaret et per veritatem suae resurrectionis in nobis spem nostrae resurrectionis confirmaret.
20 Et post quadraginta dies in coelum ascendit discipulis suis ipsum videntibus et, ut scriptum est, nubes eum ab oculis illorum suscepit⁴. Atque credimus eum de coelo venturum esse cum angelis suis cum virtute et gloria ad resuscitandum totum genus humanum et ad iudicandos examinandosque omnes rationales, quemadmodum, cum in coelum ascenderet, angeli apostolis dixerunt: « Hic Iesus, qui a vobis in coelum assumptus est, sic veniet, quemadmodum vidistis eum ascendentem in coelum »⁵. Quibus aperte nos docuerunt, cum in coelum ascenderet, neque separatum ne-

¹ Io. 2 § 19.

² Ibidem § 21.

³ Luc. 24 § 39.

⁴ Act. 1 § 9.

⁵ Ibidem § 11.

que mutatum esse subsistens humanitatis eius, sed in inseparabili cum deitate eius unione servari cum magna gloria, qua ultimo die venturus est ad ignominiam eorum, qui eum crucifixerunt et ad gloriam et exaltationem eorum, qui in
5 eum credunt, cui et Patri eius et Spiritui Sancto sit honor et gloria in aeternum.

Hanc orthodoxam fidem accepimus et didicimus a spirituali doctrina prophetarum et apostolorum et patrum sanctorum eamque mente tenemus et labiis praedicamus et omnes
10 eos, qui eam annuntiaverunt, docuerunt, tradiderunt, acceperunt, sive concilia universalialia, quae tam in occidente quam in oriente diversis temporibus celebrata sunt, sive singulas personas, quarum nomina in sancta ecclesia agnoscuntur, ut patres, fratres, filios fidei accipimus, suscipimus,
15 mus, veneramur. Illos vero, qui ab hoc fidei symbolo recesserunt et contraria didicerunt et docuerunt, reprobos et extraneos reputamus. Haec est doctrina fidei orthodoxae a sanctis apostolis ecclesiae catholicae tradita, et in terra Persarum ab aetate apostolorum ad hunc usque diem nullus
20 haeresiarcha apparuit, qui schismata et divisiones contra eam fidem doceret. In regione autem Romanorum multae et variae haereses apparuerunt plurimos contaminantes. Qui cum illinc expellerentur, eis huc fugientibus tenebrae eorum propagatae sunt ut Manichaeorum et Marcionitarum.
25 Ita etiam Severiani theopaschitae cum funesta sua opinione egerunt. Nimirum cum ibi morbus eorum cessavisset, quod ex sancta ecclesia eiecti expulsique erant, inde egressi huc venerunt et per fictam pietatis speciem vanasque contumelias se apud homines rusticos rudesque insinuaverunt. Nunc
30 vero speramus et confidimus fore, ut quemadmodum terra

Romanorum sublimi potestati admirabilis regni vestri in novo et admirando regionum et urbium imperio subiecta est, ita dominatio vestra per potestatem perutilis vestri mandati prospere (rem) vertat et eos nobiscum in illa apostolica
5 fide confirmet, quam simul ab initio accepimus, unius scilicet Dei veri, qui omnium naturarum dominus est. Qui vos secundum voluntatem suam in unitate dominationis super omnem mundum conservet in saecula saeculorum. Amen.

